

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
7Кж.1.бр.4373/12
13.12.2013.године
Н И Ш

Исходно: 128-F105950
Београд, 23.01.2015

11

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија Горане Митић, председника већа, Небојше Цолића, Гордане Павловић, Љиљане Миљковић и Ранка Банковића, чланова већа, са судијским помоћником Милицом Алексић, записничарем, у кривичном предмету против оптуженог Златана Манчића, из села Темска, Општина Пирот, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. ст.1. КЗ СРЈ, оптуженог Радета Радојевића, из Медвеђе, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. ст.1. КЗ СРЈ и против оптужених Данила Тешића, из Београда и Мишела Серегија, из Суботице, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. ст.1. КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези чл.22. КЗ СРЈ, одлучујући о жалби браниоца оптуженог Златана Манчића, адвоката Момчила Ковачевића, из Ниша, жалби браниоца оптуженог Радета Радојевића, адвоката Радоње Живковића, из Ниша, жалбама бранилаца оптуженог Данила Тешића, адвоката Александра Ђорђевића, из Београда и адвоката Зорана Николића, из Медвеђе и жалби браниоца оптуженог Мишела Серегија, адвоката Светислава Величковића, из Ниша, изјављеним против пресуде Вишег суда у Нишу 2К.бр.46/10 од 03.08.2012.године, у седници већа, одржаној сходно чл.447. ст.2. и ст.5. Законика о кривичном поступку, у присуству оптуженог Радета Радојевића и његовог браниоца, адвоката Радоње Живковића, из Ниша, оптуженог Данила Тешића и његових бранилаца, адвоката Зорана Николића, из Медвеђе и Мирослава Тодоровића, из Београда по заменичком пуномоћју адвоката Немање Васиљевића и Бориса Богдановића, као привремених заменика адвоката Александра Ђорђевића и браниоца оптуженог Мишела Серегија, адвоката Светислава Величковића, из Ниша, а у одсуству уредно обавештеног Апелационог јавног тужиоца у Нишу, дана 13.12.2013.године донео је

Р Е Ш Е Њ Е

1. УСВАЈАЈУ СЕ жалба браниоца оптуженог Радета Радојевића, из Медвеђе, жалбе бранилаца оптуженог Данила Тешића, из Београда и жалба браниоца оптуженог Мишела Серегија, из Суботице, **УКИДА СЕ** пресуда Вишег

65

суда у Нишу 2К.бр.46/10 од 03.08.2012.године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

2. ОБУСТАВЉА СЕ кривични поступак према оптуженом Златану Манчићу, из села Темска, Општина Пирот, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. ст.1. КЗ СРЈ, услед смрти оптуженог.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу 2К.бр.46/10 од 03.08.2012.године, оптужени Златан Манчић, из села Темска, Општина Пирот, Раде Радојевић, из Медвеђе, Данило Тешић, из Београда и Мишел Сереги, из Суботице, оглашени су кривима и то: оптужени Златан Манчић због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. ст.1. КЗ СРЈ, оптужени Раде Радојевић због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. ст.1. КЗ СРЈ, а оптужени Данило Тешић и Мишел Сереги због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. ст.1. КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези чл.22. КЗ СРЈ, па су осуђени и то: оптужени Златан Манчић на казну затвора у трајању од четрнаест година, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 29.04. до 11.10.2002.године, оптужени Раде Радојевић на казну затвора у трајању од девет година, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 30.05. до 11.10.2002.године, као и време проведено на издржавању казне у КПЗ у Нишу по пресуди Војног суда у Нишу ИК.бр.258/02 од 11.10.2002.године, преиначеној у погледи одлуке о казни пресудом Врховног војног суда ИК.бр.45/03 од 22.05.2003.године у периоду од 17.02.2005.године до 10.02.2006.године, оптужени Данило Тешић на казну затвора у трајању од седам година, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 27.05. до 30.07.2002.године и оптужени Мишел Сереги на казну затвора у трајању од пет година, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 29.04. до 30.07.2002.године, као и време проведено на издржавању казне у КПЗ у Сремској Митровици, по пресуди Војног суда у Нишу ИК.бр.258/02 од 11.10.2002.године, преиначеној у погледи одлуке о казни пресудом Врховног војног суда ИК.бр.45/03 од 22.05.2003.године у периоду од 02.04.2004.године до 13.12.2006.године. Оптужени су обавезани да плате: оптужени Златан Манчић на име трошкова кривичног поступка износ од 14.968,00 динара и на име паушала износ од 7.000,00 динара, оптужени Раде Радојевић на име трошкова кривичног поступка износ од 14.968,00 динара и на име паушала износ од 6.000,00 динара, оптужени Данило Тешић на име трошкова кривичног поступка износ од 54.606,00 динара и на име паушала износ од 5.000,00 динара, оптужени Мишел Сереги на име трошкова кривичног поступка износ од 31.756,00 динара и на име паушала износ од 5.000,00 динара. Општењени Муса Темај и Хусеин Темај, за остваривање имовинскоправног захтева, упућени су на парнични поступак, на основу чл.206. ст.3. ЗКП.

Против ове пресуде жалбе су благовремено изјавили:

- Бранилац оптуженог Златана Манчића, адвокат Момчило Ковачевић, из Ниша, из свих законских основа, са предлогом да се оптужени ослободи од оптужбе.

- Бранилац оптуженог Радета Радојевића, адвокат Радоња Живковић, из Ниша, из свих законских основа, са предлогом да се побијана пресуда преиначи, тако да се оптужени ослободи од оптужбе и са захтевом да буде обавештен о седници већа.

- Бранилац оптуженог Данила Тешића, адвокат Александар Ђорђевић, из Београда, из свих законских основа, са предлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или да се, након одржаног претреса, донесе одлука заснована на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању и правилној примени материјалног закона и са захтевом да буде позван на седницу већа.

- Бранилац оптуженог Данила Тешића, адвокат Зоран Николић, из Медвеђе, из свих законских основа, са предлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или да се иста укине и предмет врати на поновно суђење и са захтевом да оптужени и бранилац буду обавештени о седници већа.

- Бранилац оптуженог Мишела Серегија, адвокат Светислав Величковић, из Ниша, из свих законских основа, са предлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе и са захтевом да буде обавештен о седници већа.

Апелациони јавни тужилац у Нишу у допису Ктж.бр.18/13 од 04.01.2013.године, предложио је да се жалбе бранилаца оптужених одбију као неосноване и побијана пресуда потврди.

С обзиром да је бранилац оптуженог Златана Манчића, пре одржавања седнице већа, доставио поднесак, којим обавештава суд да је овај оптужени у међувремену преминуо, то је затражен извод из матичне књиге умрлих, из кога је утврђено да је исти заиста преминуо дана 03.09.2012. године. Из тог разлога, на седници већа нису разматрани наводи жалбе браниоца оптуженог Златана Манчића.

Апелациони суд је у седници већа, одржаној сходно чл.447. ст.2. и ст.5. Законика о кривичном поступку, у присуству оптуженог Радета Радојевића и његовог браниоца, адвоката Радоње Живковића, из Ниша, оптуженог Данила Тешића и његових бранилаца, адвоката Зорана Николића, из Медвеђе и Мирослава Тодоровића, из Београда, по заменичком пуномоћју адвоката Немање Васиљевића и Бориса Богдановића као привремених заменика адвоката Александра Ђорђевића и браниоца оптуженог Мишела Серегија, адвоката Светислава Величковића, из Ниша, а у одсуству уредно обавештеног Апелационог јавног тужиоца у Нишу, размотрио све списе овог кривичног предмета, заједно са побијаном пресудом и по оцени навода жалби и предлога

67

Апелационог јавног тужиоца у Нишу, испитао првостепену пресуду у смислу чл.451. ст.1. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС бр.72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013 и 45/2013), који се примењује од 01.10.2013.године, па је нашао:

Жалбе су основане.

Жалбом браниоца оптуженог Радета Радојевића, адвоката Радоње Живковића, пресуда се побија наводима да је иста заснована на посредним доказима, индицијама и сазнањима, при чему су прихваћени искази сведока, блиских сродника наводно убијених лица, о чему они имају само посредна сазнања. Указује се да сведоци који су били на руководећим положајима у истој јединици, нису имали никаква сазнања о овом догађају, те да је паушално утврђено да се ради управо о наведеним лицима која су лишена живота и то на основу писаних доказа, који не могу теретити оптуженог Радојевића.

Жалбом браниоца оптуженог Данила Тешића, адвоката Александра Ђорђевића, првостепена пресуда се побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, наводима да је изрека пресуде неразумљива, с обзиром на наведене повреде Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата, јер се утврђује да је војска и полиција Републике Србије „окупирајућа сила“ на својој територији. Такође да је изрека неразумљива, јер се наводи да оптужени „нису поступали без икакве дискриминације“, те да се радња извршења одређује негативно. Истиче се да није правилно цењена обавезујућа снага наређења, које је оптужени Тешић добио од оптуженог Манчића, те постојање стварне заблуде код овог оптуженог, што доводи у питање степен његове кривице. Оспорава се прихватање доказа који су прибављени замолним путем преко Министарства иностраних послова од одељења за правосуђе УНМИК-а, као и прихватање исказа сведока саслушаних пред истражним судијом Окружног суда у Призрену, односно од стране суда државе коју Република Србија не признаје. Оспорава се веродостојност ових доказа, јер саслушани сведоци, који су рођаци наводно убијених лица, нису саслушани пред судом који води поступак и за овај догађај су сазнали на основу документарне емисије. Такође се наводи да су оптужени Тешић и Сереге најпре изјавили да је оптужени Тешић пуцао у главу једном од оштећених, да је оптужени Сереге пуцао у друго лице, коме је након тога испаљен још један метак у главу, те да је, с обзиром да су пронађени остаци Мифгара Темаја требало утврдити да ли је то лице усмрћено на овај начин или је до смрти дошло из другог разлога. Указује се на исказ сведока Ненада Станковића, који је једном приликом био у Призрену са Сашом Петровићем, коме се јавило неко лице средњих година, за које је Саша рекао да га зна из Кушнина, те да у том периоду у овом селу није било других цивила осим наведена два лица. Указује се и на исказе других сведока, који су се налазили у овом селу и сведочили да им није познато да је наређено убијање цивила и да су за то чули тек када је почело суђење оптуженима. Из исказа сведока Славише Станковића произилази да је Војна полиција у овом селу обезбеђивала два припадника ОВК, као и да је он ишао овим путем, али да није приметио никакве лешеве, а да је оптужени Тешић конзумирао алкохол и доста се хвалисао. Такође се истиче да није правилно цењена чињеница да је оптужени Тешић био на

68

нивоу старијег малолетника, да је био у стању страха средњег интензитета у дужем периоду, да је добио наређење од лица које представља ауторитет, након чега је био у стању страха јаког интензитета, те да је био склон претераној употреби алкохола.

Жалбом другог браниоца оптуженог Данила Тешића, адвоката Зорана Николића, пресуда се побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, јер су разлози пресуде противречни изреци, а дати разлози о одлучним чињеницама су нејасни и противречни. Учињена је повреда кривичног закона, јер има околности које искључују кривичну одговорност, с обзиром да је утврђено да код оптуженог постоји битно смањена урачунљивост. И у овој жалби се указује на исказе сведока који нису чули да је наређено убијање цивила, те да је пресуда заснована на исказима сведока, односно оштећених, које су дали пред истражним судијом Окружног суда у Призрену, због чега исте нису дате у складу са ЗКП, да исти нису позвани да сведоче пред Вишим судом у Нишу, чиме је ускраћено право на одбрану оптуженима.

Жалбом браниоца оптуженог Мишела Серегеја, адвоката Светислава Величковића, пресуда се побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, наводима да је првостепени суд прочитао записнике о саслушању сведока, саслушаних пред истражним судијом Окружног суда у Призрену, иако се оптужени и њихови браниоци нису са тим сагласили, што је утицало на правилност и законитост одлуке и чиме је повређено право одбране. Оспорава се утврђено чињенично стање, наводима да је пресуда заснована на одбрани оптуженог из истраге и са главног претреса пред Војним судом, без одговарајућег образложења. Истиче се да је пресуда заснована и на исказима сведока, рођака оштећених, који су за овај догађај сазнали из документарног филма по завршетку бомбардовања, када су чули да се води поступак против оптужених. Није поуздано утврђено на који начин су ова лица настрадала и о којим се лицима ради, а у односу на пронађене остатке Мифтара Темаја да није јасно о каквој се одећи и обући ради, што се наводи у потврди УНМИК-а, имајући у виду да је првостепени суд закључио да су ова лица након смрти запаљена. Првостепени суд је одбио предлог одбране да се достави записник о ексхумацији и о обдукцији пронађених остатака, као и налаз и мишљење ДНК анализе, да би се утврдило о којим се лицима ради, при чему није образложено одбијање овог предлога.

По налажењу Апелационог суда, основано се жалбама бранилаца оптужених првостепена пресуда побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из чл.368. ст.1. тач.11. ЗКП („Службени гласник РС“ бр.72/09), наводима да је изрека пресуде неразумљива, противречна сама себи и датим разлозима, а да пресуда не садржи разлоге о одлучним чињеницама и да је противречна са стањем доказа у списима предмета. Наиме, овај суд налази да је првостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из чл.438. ст.1. тач.11. и чл.438. ст.2. тач.2. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС бр.72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013 и 45/2013), који се примењује од 01.10.2013.године.

Првостепени суд је оптужене огласио кривима да критичном приликом, као припадници Војске СРЈ у наведеним својствима, кршећи правила међународног права, нису поступали без икакве дискриминације засноване на националном пореклу и убеђењу, већ су лишили живота лица албанске националности, која нису учествовала непосредно у непријатељству и то на начин који је описан у изреци пресуде. Оваква изрека је неразумљива, с обзиром да се радња извршења кривичног дела одређује негативно. Наиме, одредбом чл.3. ст.1. тач.1а. IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године, која је примењена у конкретном случају, прописано је да, у случају оружаног сукоба, који нема карактер међународног сукоба и који избије на територији једне од Високих страна уговорница, свака од Страна у сукобу биће дужна да примењује бар следеће одредбе, и то: Према лицима која не учествују непосредно у непријатељствима, подразумевајући ту и припаднике оружаних снага, који су положили оружје и лица онеспособљена за борбу услед болести, ране, лишења слободе или из којег било другог узрока, поступаће се у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације засноване на раси, боји коже, вери или убеђењу, полу, рођењу или имовном стању или коме било другом сличном мерилу. Наведеном одредбом, у том циљу, забрањени су и убудуће се забрањују, у свако доба и на сваком месту, према горе наведеним лицима, повреде које се наносе животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убиства, осакаћења, свирепости и мучења. Дакле, цитираном одредбом Женевске конвенције прописано је поступање сваке стране у сукобу које се сматра забрањеним, при чему је исто прецизно одређено, због чега је требало и изреку пресуде усагласити са наведеном одредбом, односно тачно одредити у чему се састоји поступање сваког од оптужених у смислу било какве дискриминације према лицима, за која им се ставља на терет да су их лишили живота на начин наведен у изреци пресуде.

Основано се изјављеним жалбама првостепена пресуда побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, тако што се оспорава оцена суда о изведеним доказима, истиче се да су нејасни разлози о одлучним чињеницама, као и да првостепени суд није у потпуности утврдио чињенично стање, јер није прибавио доказе који су предлагани током поступка.

Образлажући своју одлуку, првостепени суд је прихватио исказе оштећених и то Мусе Темаја, сина покојног Селмана Темаја, оштећеног Хусеина Темаја, сина покојног Мифтара Темаја, као и Рушита Темаја, који су саслушани пред Окружним судом у Призрену. Из списка предмета се утврђује да је од стране јавног тужиоца предложено да се утврди да ли браћа Темај имају наследнике, те да се исти саслушају, као и да се затражи податак да ли су браћа Темај проглашена умрлима. Од стране првостепеног суда у том циљу су упућивани дописи Министарству за Косово и Метохију, а од Министарства правде је затражено да се преко УНМИК-а провери да ли су пронађени посмртни остаци Мифтара Темаја и предати родбини, као и да ли је Селман Темај проглашен умрлим. Прибављање ових података је покушано и преко УНМИК-а, па су после више ургенција преко Министарства правде достављени записници о саслушању сведока од стране Окружног суда у Призрену. Такође су достављени: потврда да је Мифтар Темај убијен као цивилно лице током оружаних сукоба дана

70

05.04.1999. године у месту Кушнин Хас, ДНК уверење о томе да се резултати ДНК, који су постигнути од узорака костију или зуба подударају са резултатима чланова породице Мифтара Темаја, као и потврда да је Селман Темај нестао током последњег рата на Косову дана 05.04.1999. године.

Такође, од стране Комисије за нестала лица добијено је обавештење да се Селман Темај налази на листи несталих лица, а да су пронађени посмртни остаци Мифтара Темаја, да су исти ексхумирани, идентификовани и предати породици, али да не поседују никакву документацију везану за овај случај. Због тога су од ЕУЛЕКС-а затражени подаци о ексхумацији и идентификацији наведеног лица, а исти подаци су затражени и од Међународног комитета Црвеног крста и Фонда за хуманитарно право, који су доставили обавештења да су породице наведених лица пријавиле њихов нестанак, те да су пронађени и идентификовани посмртни остаци Мифтара Темаја, док посмртни остаци Селмана Темаја до сада нису пронађени.

На главном претресу дана 09.12.2011. године, првостепени суд је донео решење да се по прибављању података о породицама оштећених, исти позову на главни претрес. Исти предлог ставио је и Виши јавни тужилац, па су ова лица позвана, а позиви су враћени са напоменом да су непознати. Приликом поновног позивања, на позивима стоји констатација да пошиљка не припада нашем доставном подручју. Након тога, на главном претресу 01.08.2012. године, прочитани су искази оштећених, уз сагласност јавног тужиоца и противљење бранилаца оптужених.

У образложењу побијане пресуде, првостепени суд је ове исказе прихватио и на основу њих утврдио да су критичном приликом лишена живота управо наведена лица, односно Мифтар Темај и Селман Темај.

По налажењу Апелационог суда, основано се жалбама истиче да је требало прибавити наведене доказе, односно записник о ексхумацији и обдукцији пронађених посмртних остатака Мифтара Темаја, како би чињенично стање било у потпуности утврђено.

Наиме, првостепени суд је прихватио одбране оптужених Данила Тешића и Сереге Мишела, који су у истрази и на главном претресу пред Војним судом у Нишу признали извршење кривичног дела, тако што је Тешић објаснио да су априла 1999. године дошли у село Кушнин и да је чуо да се неки цивили налазе у згради коју обезбеђује Војна полиција. Једног дана је оптужени Манчић дошао у двориште са оптуженим Радојевићем и рекао да су два цивила у притвору, јер су осматрали положаје ВЈ и обавештавали непријатеље, те да му је рекао: „Сад ће ти довести два цивила, која ћеш да одведеш до „ладе“, где ћеш их стрељати, прегледаћеш да ли код себе имају лична документа, а након стрељања запалићеш их“. На његово питање оптуженом Радојевићу да ли ће због тога имати проблема, исти му је одговорио да „безбедњак“, мислећи на Манчића, може да изда такво наређење, као и да може да нареди да га стрељају ако не изврши наређење. Такође му је рекао да изабере војника који ће поћи са њим, након чега је то рекао Серегују, па су по преузимању цивила, пошли са њима у правцу

Призрена. Када су дошли до „ладе“, рекао им је да наставе према Призрену, и када су одмакли 10-так метара, једног од њих је погодио у потиљак и исти је био на месту мртав, док је Сереги пуцао у другог и погодио га у леђа, па како је био још жив, он је испалио још један метак у њега. Након тога су их склонили преко пута „ладе“, бацили ствари преко њих и запалили. Такође је рекао да је сутрадан прошао тим путем, видео запаљену „ладу“ на месту где су били лешеве, а исте није видео.

Оптужени Мишел Сереги је том приликом на исти начин објаснио извршење кривичног дела, наводећи да му је оптужени Радојевић наредио да са Тешићем одведу два цивила и успут их убију. Када су их преузели, Тешић му је рекао да је заправо Манчић наредио Радојевићу да нађе два војника која ће ова лица стрељати. Онда је Тешић рекао цивилима да продуже, па је са удаљености до 10 метара пуцао у њих, тако што је једног погодио у главу, а другог у леђа, па пошто је друго лице давало знаке живота, пришао му је и пуцао у главу. Након тога су их одвукли у јарак поред пута и запалили, а по повратку су о свему обавестили оптуженог Радојевића.

Дакле, из оваквих одбрана оптужених, које је првостепени суд прихватио, произилази да су оба цивила лишена живота тако што им је пуцано у главу. Управо због тога је било потребно да се провере одбране оптужених, и то прибављањем одговарајуће документације, односно записника о ексхумацији и обдукцији посмртних остатака који су пронађени и за које је првостепени суд утврдио да припадају Мифтару Темају, како би се поуздано утврдило да ли је лице чији су посмртни остаци пронађени лишено живота управо на овакав начин како су то објаснили оптужени, односно пуцњем у главу, те да ли је након тога запаљено. Ово из разлога што су оптужени Тешић и Сереги на претресу пред Вишим судом изменили своје одбране, тврдећи да нису добили наређење да пуцају у ове цивиле, већ само да их отправе из села, што су и учинили. Поред тога, оптужени Манчић и Радојевић су негирали извршење кривичног дела, тако што је Манчић тврдио да није наредио Радојевићу да нађе два војника која ће стрељати ове цивиле, већ само да их испрате у правцу Призрена, док је оптужени Радојевић најпре рекао да му је Манчић саопштио да му требају два војника да „одраде двојицу терориста“, што је он схватио тако да треба да их побију, док је касније изменио одбрану, наводећи да је то погрешно уписано у записнику, као и да није издао било какво наређење за убијање цивила. При томе, из списка предмета произилази да до сада нису пронађени посмртни остаци другог лица, за које је првостепени суд утврдио да се ради о Селману Темају, због чега се наводи оптужених у односу на ово лице не могу са сигурношћу испитати.

Из наведених разлога, основано се жалбама указује на нејасне разлоге првостепеног суда, који није утврдио одлучне чињенице, односно није проверио наводе одбрана оптужених Тешића и Серегија у односу на начин лишења живота два цивила, што је требало поуздано утврдити прибављањем записника о ексхумацији и обдукцији пок. Мифтара Темаја.

Наиме, из писаних доказа, као ни из исказа оштећених, не може се утврдити где су тачно пронађени посмртни остаци Мифтара Темаја, и то у

92

односу на место на коме је наводно дошло до његовог лишења живота, према одбранама оптужених Тешића и Серегеја, а које је суд прихватио. Из искази његовог сина произилази да су кости пронађене 2000 метара од гробља, а из исказа сведока Хаљита Темеја, брата пок. Мифтара, да је његова глава пронађена код црвене ладе и код гробља и однета на анализу, па је ову чињеницу требало утврдити и исту оценити у склопу одбрана оптужених и других доказа. За сада се не може установити да ли су посмртни остаци били закопани или не, на који начин је извршена ексхумација и да ли је обдукцијом утврђен узрок смрти овог лица, што је неопходно ради провере одбрана оптужених.

Такође се основано оспорава оцена исказа сведока, војника и официра Војске Србије, јер је првостепени суд прихватио исказе Влатка Вуковића и Божидара Делића, високих официра ВЈ, који су сведочили да су војници били обавештени о поступању са ратним заробљеницима и цивилима, што суд утврђује и на основу ратног дневника, па закључује да су издаване заповести о поступању са ратним заробљеницима и цивилним лицима. Истовремено из истог утврђује да није евидентиран овај догађај у селу Кушнин, али да то не значи да до овог догађаја није дошло. Сведок Божидар Делић, који је био командант 549. бригаде, изјавио је да је био обавештаван о свим кривичним делима која је процесуирао у око 300 случајева, док је за овај догађај први пут чуо када су оптужени били у притвору. Такође, сведок Момир Стојановић, начелник безбедности команде Приштинског корпуса, изјавио је да није добио никакво обавештење о убиству ова два цивила, као и да су сва кривична дела била процесуирана. Суд из извештаја главне команде КФОР-а у Приштини утврђује да је прослеђен захтев Централној криминалној истражној јединици, која је доставила обавештење да о овом случају нема података у Полицијској станици, као и да нема података у КФОР-у који се налази у Призрену.

Поред тога, већи број саслушаних сведока, који су се у критичном периоду налазили у селу Кушнин, сведочили су да им није познато да је било ко наредио убијање цивила и да је то било строго забрањено. Првостепени суд је прихватио исказе наведених сведока, па је закључио да то што им нису позната догађања у селу Кушнин није од утицаја на утврђивање чињеничног стања. Овако дати разлози првостепеног суда о одлучним чињеницама, који су дати у образложењу пресуде и који се односе на постојање кривичног дела и кривицу оптужених су нејасни и за сада се не могу прихватити, имајући у виду да је већи број саслушаних сведока био присутан у овом селу управо у критичном периоду, док су други сведоци, високи официри ВЈ, сведочили о томе да је био процесуиран велики број кривичних пријава, те да би тако било и у овом случају да су за то знали.

Из наведених разлога, по налажењу Апелационог суда, првостепени суд није расправио сва спорна питања и није правилно извршио оцену свих доказа у циљу утврђивања одлучних чињеница за постојање елемената кривичног дела, тако да је и чињенично стање у том делу остало непотпуно утврђено.

У поновном поступку, првостепени суд ће поступити по наведеним примедбама и отклонити битне повреде на које је указано овим решењем, тако

23

што ће најпре преко Министарства правде прибавити неопходну документацију, која се односи на пронађене посмртне остатке, односно записник о ексхумацији и обдукцији посмртних остатака који су пронађени, а за које пронађени да припадају пок. Мифтару Темају. На основу исте ће поуздано утврдити најпре место проналаска посмртних остатака у односу на место на коме је, према наводима оптужбе, лишен живота, а затим и узрок смрти овог лица, и то у склопу одбрана оптужених Тешића и Серегија датих пред Војним судом, односно да ли су на пронађеној лобањи констатовани трагови испaljивања метка, као и трагови који би указивали да је тело било запаљено. Уколико то није могуће утврдити на основу наведених докумената, затражиће да се обави поновна ексхумација посмртних остатака, како би се ове одлучне чињенице са потпуном сигурношћу утврдиле. Такође ће поново затражити податке о другом лицу, за које се тврди да је Селман Темај, који се налазио на списку несталих лица, те да ли су у међувремену добијена нека сазнања о судбини овог лица и уколико су пронађени и његови посмртни остаци, утврдиће узрок смрти и овог лица. У том циљу, непосредно ће саслушати оштећене, уколико то буде могуће и утврдиће да ли они имају непосредна сазнања о томе како су и где лишени живота њихови сродници или се њихова сазнања заснивају искључиво на обавештењима добијеним од Рушита Темаја и из медија. Након тога, првостепени суд ће на поуздан начин утврдити идентитет два цивила, за која се тврди да су убијена критичном приликом, односно да ли се ради о Мифтару и Селману Темају, да ли су исти лишени живота на начин описан у оптужници, те да ли су то учинили оптужени на начин описан у оптужном акту. Све изведене доказе првостепени суд ће савесно оценити, и то како сваки доказ појединачно, тако и у вези са осталим доказима, у смислу чл.428. ст.8. ЗКП, изнети чињенице које је утврдио и из којих разлога их узима као доказане или недоказане, дајући при томе нарочито оцену веродостојности противречних доказа. Тек након тога, моћи ће да правилно и потпуно утврди чињенично стање и да донесе правилну и на закону засновану одлуку, при чему ће ценити и остале наводе изјављених жалби.

На основу наведеног, применом чл.458. ст.1. Законика о кривичном поступку, одлучено је као под 1. изреке решења.

Из извода из матичне књиге умрлих за матично подручје Темска, под текућим бројем 16 за годину 2012. утврђено је да је оптужени Златан Манчић умро дана 03.09.2012. године, па је према њему поступак обустављен, применом одредбе чл.20. Законика о кривичном поступку и одлучено је као под 2. изреке решења.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 13.12.2013.г., 7Кж.1.бр.4373/12.

Записничар-судијски помоћник,
Милица Алексић

Председник већа-судија,
Горана Митић

